

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci **žalobce: W.A.N.H.**, ev. č. ..., st. přísl. Pákistán, t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Balková, 331 65 Tis u Blatna, *zastoupeného ustanoveným zástupcem Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Praha 10, Sevastopolská 378/16*, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13.12.2016, č.j. OAM-1953/DS-PR-P12-2016,**

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany o zastavení řízení podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o azylu“*), a to pro nepřipustnost žádosti žalobce podle § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona. Dále bylo napadeným rozhodnutím stanoveno, že státem příslušným k posouzení žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetího státu nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (*dále jen „dublinké nařízení“*), je Bulharská republika.

Žalobu, doručenou soudu 5. 1. 2017, ustanovený zástupce doplnil o žalobní body. Podle názoru žalobce bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nevypořádání se s otázkou pochybnosti o věku žalobce ve vztahu k článku 8 dublinkého nařízení. Žalobce v průběhu řízení tvrdil, že je narozený 2.8.1999, tedy že je nezletilou osobou bez doprovodu. K uvedení jiného data narození (28.2.1996) v některých listinách obsažených ve správním spise došlo patrně nepřesným tlumočením a zkreslením žalobcovy výpovědi. Tato skutečnost vyšla najevo nejpozději dne 26.11.2016, tedy již dva dny po zajištění žalobce, svůj skutečný věk

žalobce uvedl v rámci pohovoru vysvětlujícího vnitřní řád Zařízení pro zajištění cizinců Balková, následně byl proveden test kostního věku žalobce, v němž vyšel věk odpovídající 18 letům, čímž bylo bezpečně prokázáno, že věk, s nímž kalkuloval policejní orgán stejně jako žalovaný (necelých 21 let), je z lékařského hlediska nemožný.

Žalobce dále citoval ustanovení čl. 8 odst. 1 dublinského nařízení a namítl, že s kritériem určení příslušného schengenského státu se žalovaný vypořádal tak, že na straně 2 napadeného rozhodnutí uvedl: „*Výše jmenovaný cizinec je považován za osobu zletilou, toto kritérium tudíž nelze v jeho případě aplikovat.*“ Ačkoliv tedy v průběhu řízení vznikly výrazné pochyby o tom, zda je žalobce zletilou osobou, žalovaný se s nimi nijak nevypořádal, žalobce označil bez dalšího za zletilou osobu a nesprávně a nepřezkoumatelně tak rozhodl o neaplikovatelnosti přednostního kritéria určení příslušného státu zakotveného v článku 8 odst. 1 dublinského nařízení. V napadeném rozhodnutí se žalovaný sice obecně vypořádal se souladem předání žalobce do Bulharska podle čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, avšak zcela nijak se nevypořádal s tím, že žalobce je nezletilou osobou bez doprovodu, či že alespoň je pravděpodobné, že takovou osobou skutečně je. Na straně 4 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl: „*Jak je patrné z Úředního záznamu o podání vysvětlení KRPU-242780-12/ČJ-2016-040022, jmenovaný je zdravý, žádné léky nebere. V případě výše jmenovaného proto správní orgán neshledal žádné důvody pro jeho zařazení mezi zranitelné žadatele.*“ V napadeném rozhodnutí tedy zcela absentovalo posouzení věku žalobce a toho, zda jeho věk, velmi pravděpodobně nižší než 18 let, nemá za následek nutnost zařazení žalobce mezi zranitelné osoby a individualizované posouzení možnosti jeho předání do Bulharska.

Žalobce upozornil rovněž na to, že problematičnost bulharského azylového systému je v obecné rovině známa. Připomněl např. zprávu Aida Country Report: Bulgaria z října 2015, nebo poměrně proměnlivé postoje UNHCR, které dokonce v roce 2014 vydalo oficiální výzvu k nepředání žadatelů o mezinárodní ochranu, kterou následně odvolalo. Bulharsko je společně s Řeckem, Maďarskem a v případě některých skupin žadatelů o mezinárodní ochranu i Itálií zemí schengenského systému, která vykazuje největší nedostatky v azylovém systému a balancuje na hraně článku 3 odst. 2 dublinského nařízení. Žalobce připomněl např. rozsudek Krajského soudu v Praze č.j. 46Az 3/2016-32 ze dne 26.5.2016, který se zabýval nutností vypořádat se s přijatelností předání do Bulharska v samotném azylovém řízení, a zvláště v případě zranitelných skupin osob, přičemž obecně k situaci v Bulharsku konstatoval: „*V tomto směru soud konstatuje, že žalovaný se možností předání žalců do Bulharska dostatečně nezabýval. Žalovaný vyšel při svém rozhodování ze zpráv UNHCR, jako nezávislé instituce monitorující situaci uprchlíků při Organizaci spojených národů, přičemž uvedl, že původní doporučení nepředávat žadatele o azyl do Bulharska bylo v dubnu 2014 (po zlepšení situace v Bulharsku) revidováno a výše uvedené doporučení již neobsahuje. Dále žalovaný uvažoval o tom, zda Bulharsko patří mezi země, kde se dodržují lidská práva a své závěry opřel o informace, že Bulharsko ratifikovalo a dodrželo příslušné mezinárodní smlouvy, umožňuje činnost lidskoprávním nevládním organizacím, atd. I v případě běžných žadatelů o azyl by toto spíše formální a povrchní posouzení patrně nebylo dostatečné, a to s ohledem na zprávy respektovaných nevládních organizací známých soudu z jeho úřední činnosti, poukazujících na deficit bulharského azylového systému (srovnej např. http://www.asylumineurope.org/sites/default/files/report-download/aida_bg_update.iv.pdf).* V případě žalců je však postup žalovaného zcela neudržitelný. Výše zmíněná zpráva

UNHCR z dubna 2014, o kterou se žalovaný opírá (aniž by však byla součástí správního spisu), doporučovala vzhledem ke stále obtížné situaci v Bulharsku individuální posuzování zejména ve vztahu ke zranitelným skupinám osob, mezi kterými upozorňovala zejména právě na děti.“

Ačkoliv je tedy situace v Bulharsku ve vztahu ke zranitelným skupinám osob problematická, žalovaný se nijak s aktuální otázkou přípustnosti navrácení žadatele s ohledem na jeho pravděpodobnou příslušnost ke zranitelným skupinám (v jeho případě jakožto nezletilé osoby bez doprovodu) nevypořádal a jeho úvaha se vyčerpala pouhým konstatováním (navíc neodpovídajícím skutečnosti) o tom, že žalobce příslušníkem takové skupiny není. Výše uvedené rozhodnutí tak trpí zásadní vadou nepřezkoumatelnosti a nemůže právně obstát.

Žalobce v dalším bodu zdůraznil, že jeho předání do Bulharska by bylo v rozporu s článkem 3 odst. 2 dublinského nařízení i v případě, že by neexistovaly pochyby o jeho skutečném věku. Předání do Bulharska za účelem pokračování v řízení o mezinárodní ochraně právě v Bulharsku je nepřípustné, neboť Bulharsko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení a v bulharském azylovém řízení jsou dány systematické nedostatky, které činí vydání do Bulharska za účelem azylového řízení nepřípustným. Ačkoliv se situace v Bulharsku dynamicky vyvíjí a žalovaný na straně 4 napadeného rozhodnutí uvedl, že v dubnu 2014 UNHCR revidoval své odmítavé stanovisko k vracení žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharska, stále existuje dostatek podkladů k závěrům, že vracení žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharska je nepřípustné. Podle poslední pravidelné zprávy Bulharského helsinského výboru připravované společně s European Council on Refugees and Exile z října 2015 stále přetrvávají v bulharském azylovém systému zásadní nedostatky, které vedou k nepřijatelnosti předání žadatelů o mezinárodní ochranu do této země.

Dle žalobce jsou v bulharském azylovém řízení ohrožena procesní práva. Doba rozhodování o žádostech o mezinárodní ochranu se v průběhu roku 2015 postupně navyšovala. V období února až dubna 2015 znovu dosazené vedení bulharského správního orgánu odpovědného za rozhodování v azylových záležitostech, Státní agentury pro uprchlíky (SAR), propustilo a nahradilo většinu zaměstnanců odpovědných za rozhodování v prvním stupni, kteří byli přijati a vyškoleni za pomoci Emergency Measures Scheme and EASO Operating Plan UNHCR v roce 2014. Podobně pak SAR nezajistilo dostatečné financování na poskytování služeb tlumočnicků během azylového řízení, následkem obou výše zmíněných opatření bylo podstatné zpomalení azylových řízení. Situace se pouze dočasně zlepšila konkrétním rozpočtovým opatřením Evropské komise z 29.5.2015, které Bulharsku přidělilo 4,1 milionu Euro za účelem zajištění překladatelských služeb na dalších 12 měsíců, zajištění potřebných administrativních kapacit, ubytování, technického zabezpečení, jakož i zlepšení životních podmínek uprchlíků a jejich zdravotní péče. Finanční prostředky pro bezodkladné tlumočnické služby musel dokonce poskytnout sám UNHCR prostřednictvím Bulharského červeného kříže. Přes finanční podporu Evropské unie a UNHCR však bulharské azylové úřady nebyly schopny zajistit dostatek tlumočnicků, což vede k narůstajícímu prodlužování doby rozhodování o žádostech o mezinárodní ochranu. Z průměrných 3 měsíců v roce 2014 tato doba vzrostla na 6 měsíců na začátku podzimu roku 2015 a stále narůstá. Vedle zajištění pomoci tlumočnicků rovněž neakceptovatelně selhává poskytování právní pomoci. Právní pomoc byla v roce 2015 poskytována pouze z Evropského fondu pro uprchlíky, a to pouze

v přijímacím středisku Ovcha Kupel v Sofii, a i tam pouze sporadicky a nikoliv pravidelně. Velmi diskutabilní byla kvalita právního zastoupení, které se jevílo jako zcela formální a nevalné. Financování této právní pomoci navíc bylo ukončeno k 30.6.2015, a po celý zbytek roku 2015 byli žadatelé o mezinárodní ochranu ponecháni bez jakékoliv právní pomoci.

Žalobce rovněž upozornil na materiální podmínky žadatelů o mezinárodní ochranu, kdy ubytovací kapacita transitních a přijímacích center je 5130 míst, ačkoliv úřady uvádějí, že jsou schopny ubytovat 7000 osob a mají k dispozici dalších 800 míst v mobilních zařízeních pro případ masivní uprchlické vlny. Materiální podmínky v azylových centrech a poskytované služby zůstaly stále naprosto neuspokojivé. Po zlepšení, k nimž došlo během roku 2014, se od začátku roku 2015 podmínky opět postupně zhoršily. Registrace žadatelů, především těch, kteří kontaktovali příslušná místa sami, není nikdy provedena během povinné 3-6denní lhůty, nýbrž je odkládána se zřejmým záměrem odrazení žadatelů o mezinárodní ochranu v tom, aby pokračovali v oficiálním azylovém řízení v Bulharsku. Základní služby jsou velmi vzácné a jsou poskytovány namátkově. Jídlo je v přijímacích centrech poskytováno pouze dvakrát denně, vyjma dětí mladších 18 let, jimž je poskytována rovněž snídaně, ovšem ve velmi různé kvantitě a kvalitě. Lékařská pomoc je omezena na urgentní zákroky, přičemž dražší léčivo je poskytováno prostřednictvím Červeného kříže, dalších neziskových organizací nebo soukromých dárců. Přístup k tlumočnickům je mimo samotné azylové pohovory naprosto nemožný a žadatelé o mezinárodní ochranu jsou v přístupu k informacím nuceni spoléhat pouze na tlumočníky angažované neziskovými organizacemi, sociální pracovníky a právní zástupce, jejichž schopnost pomoci je ovšem značně omezená. V březnu 2015 úřady ukončily se zpětnou platností poskytování příspěvku 65 bulharských Lev žadatelům o mezinárodní ochranu ubytovaným v přijímacích střediscích, čímž zcela popřely jejich právo na materiální pomoc.

Konečně žalobce uvedl, že v roce 2015 byla naprostá absence jakékoliv počáteční podpory integrace azylantů společně s otřesnými podmínkami v přijímacích střediscích zásadním důvodem pro odchod mnoha žadatelů o azyl i azylantů z Bulharska. Vláda pokračovala v účelovém oddalování přijetí rozpočtu integračního plánu na rok 2015. Všichni azylanti, kterým byl azyl udělen, byli ponecháni bez ubytování, sociální podpory, zdravotního pojištění a pracovní průpravy jen pár dní po vydání rozhodnutí o jejich žádosti. Především zranitelné skupiny azylantů, tedy nezletilí bez doprovodu, starší osoby, nemocní a postižení tak byli vystaveni skutečnému riziku bezdomovectví a bída. Až v srpnu 2015 azylová agentura započala s krátkodobým ubytováním osob, jimž byla udělena mezinárodní ochrana. Jelikož se však jedná o podporu z evropských fondů zaměřenou především na zabezpečení ubytování žadatelů o mezinárodní ochranu, pro které se nedostává místa v přijímacích centrech, tato podpora trvá pouze po tři měsíce a navíc nezahrnuje celou řadu výdajů, jako jsou složení kaucí na nájem, pořízení ošacení, lůžkovin, ložního prádla, potřeb na vaření nebo úhrada dodávek tepla, elektřiny nebo vody.

Výše uvedené a všeobecně známé skutečnosti pravidelně tematizované příslušnými nevládními organizacemi včetně UNHCR tak podle žalobce vedly k závěru o tom, že v Bulharsku jsou dány natolik závažné systémové nedostatky v azylovém řízení, že předání žalobce do Bulharska je nepřípustné. Proto žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasil, neboť neprokazují, že by správní orgán v průběhu své činnosti porušil některé ustanovení správního řádu či dublinského nařízení a následně vydal nezákonné či nedostatečně odůvodněné rozhodnutí. Odkázal k tomu na obsah správního spisu a na vydané rozhodnutí.

Jak již správní orgán uvedl v napadeném rozhodnutí, na základě provedené lustrace v databázi EURODAC bylo bez pochyb prokázáno, že žalobce dne 12.8.2016 podal žádost o mezinárodní ochranu v Bulharské republice jako prvním členském státě Evropské unie. Dle čl. 18 dublinského nařízení je tedy Bulharská republika státem příslušným k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jmenovaného a je tak povinna žalobce přijmout zpět na své území a posoudit jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 29.11.2016 požádal proto správní orgán Bulharskou republiku o přijetí žalobce zpět na své území a o posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, kterou podal v Bulharské republice. Dne 9.12.2016 pak správní orgán obdržel informaci, že Bulharská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a souhlasí s jeho přijetím zpět na své území. Správní orgán byl tudíž přesvědčen, že jeho rozhodnutí bylo opřeno o bezprostředně závazné dublinské nařízení a vycházelo ze zjištěného skutečného stavu věci, v podrobnostech pak odkázal na obsah správního spisu, zejména pak na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

K námitkám zástupce žalobce, které se týkají tvrzené pochybnosti o věku žalobce, správní orgán poukázal na to, že ve správním řízení o zajištění, které bylo se žalobcem vedeno Policií České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Ústí nad Labem (dále jen „OPKPE“), bylo zjištěno, že žalobce se v úkrytu kamionu snažil o nelegální přechod státní hranice do Spolkové republiky Německo. Hlídce policie, kterou byl dne 24.11.2016 kontrolován, žalobce nepředložil žádný doklad, kterým by prokázal svou totožnost. V tomto řízení dle zákona o pobytu cizinců byl se žalobcem za přítomnosti tlumočníka do jazyka urdu sepsán dne 25.11.2016 úřední záznam o podání vysvětlení, jehož kopie je součástí správního spisu, ve kterém žalobce na dotaz správního orgánu, zda může nějakým způsobem prokázat svoji totožnost, uvedl, že svoji totožnost není schopen prokázat, že nikdy nevlastnil cestovní doklad a že veškeré údaje týkající se jeho osoby, tedy jméno, příjmení, datum narození a státní příslušnost již uvedl a napsal správnímu orgánu. Žalobce poté na výzvu správního orgánu, aby uvedl své příjmení, jméno, datum narození, státní příslušnost, místo narození a bydliště, uvedl, že se jmenuje W. A. N. H., narodil se dne 28.2.1996 v Pákistánu, jehož je státním příslušníkem, a bydlí na adrese Pákistán, Panjab Sialkot, Nawa Pind, post office Chitti Shakhan, a dodal, že tyto uvedené údaje jsou pravé. Žalobce též popsal svou cestu z vlasti, kterou opustil, protože tam není možnost sehnat práci, a vypověděl, že celou cestu absolvoval za pomoci převaděčů a že cílem jeho cesty je Itálie, neboť slyšel, že zde je rychlé azylové řízení. Po vyřízení azylu v Itálii, kde má žalobce známé, si zde chce žalobce najít práci a žít. Žalobce uvedl, že v Srbsku potkal nějakého Araba, který mu zařídil cestu kamionem do Německa. Tam si chce žalobce vydělat nějaké peníze a poté plánuje odjet do Itálie, kam měl původně namířeno. Žalobce znovu zopakoval, že v Pákistánu není možnost najít si práci, a uvedl, že se musí postarat o svou rodinu, která zůstala ve vlasti. Proto se žalobce vydal do Itálie, aby vydělal peníze a mohl se vrátit do Pákistánu. Svou vlast má žalobce rád, žije tam

celá jeho rodina a jediné, co je špatné, je to, že tam nemají peníze a ani možnost si je zde vydělat.

Na druhý den, dne 26.11.2016, jak vyplývá z interního sdělení ze dne 26.11.2016, které je součástí spisu, žalobce v ZZC Balková, kam byl umístěn, dohromady spolu ještě s jinou osobou při seznámení s vnitřním řádem ZZC Balková oznámili, že jsou mladší, než je uváděno v dokumentech, když konkrétně žalobce uvedl, že jeho datum narození není 28. 2. 1999, ale 28.2.1996. Vzhledem k uvedenému tvrzení žalobce byl tento převezen do nemocnice v Chomutově, kde mu byl za účelem stanovení věku zhotoven RTG snímek zápěstních kůstek. Z lékařské zprávy radiodiagnostického oddělení chomutovské nemocnice, kterou správní orgán obdržel 28.11.2016, vyplývalo, že skelet odpovídá věku cca 18 let. Dne 2.12.2016 učinil žalobce čestné prohlášení, v němž uvedl, že správné datum jeho narození je 02.08.1999. K uvedenému správní orgán konstatoval, že dne 9.12.2016, jak již bylo uvedeno výše, správní orgán obdržel odpověď Bulharské republiky na žádost ze dne 29.11.2016, kterou správní orgán na základě shody v systému EURODAC pod ID BG1BR103C1608120009 požádal Bulharskou republiku o přijetí žalobce zpět na její území a o posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, kterou podal v Bulharské republice. V uvedené akceptaci, která je rovněž součástí správního spisu a kterou Bulharská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a vyjádřila souhlas s jeho přijetím zpět na své území, se pak uvádí, že žalobce je v Bulharské republice evidován jako A.V., nar. ..., státní příslušnost Pákistán. Na základě výše uvedeného pak správní orgán považoval za prokázané datum narození žalobce, které je uvedeno v záhlaví napadeného rozhodnutí, tedy datum 28. 2. 1996, které ostatně i sám žalobce za účasti tlumočníka uváděl ve správním řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců, a jen stěží lze přijmout tvrzení zástupce žalobce v žalobě, že *„k uvedení jiného data narození v některých listinách obsažených ve správním spise došlo patrně nepřesným tlumočením a zkreslením žalobcovy výpovědi“*, neboť žalobce je pod stejným datem narození evidován rovněž i v Bulharské republice. Správní orgán pak také uvedl, že z lékařské zprávy radiodiagnostického oddělení chomutovské nemocnice rozhodně ani nevyplývá, jak tvrdil zástupce žalobce, že *„bylo bezpečně prokázáno, že věk, s nímž kalkuloval policejní orgán stejně jako žalovaný (necelých 21 let), je z lékařského hlediska nemožný“* a ani to, že *„věk žalobce je velmi pravděpodobně nižší než 18 let“*, neboť tato lékařská zpráva pouze stručně hovoří, že skelet odpovídá věku cca 18 let. Správní orgán též připomněl, že ze správního spisu rovněž vyplývá, že žalobce v průběhu správního řízení netvrdil pouze dvě data svého narození, ale tři: 28.2.1996, 28.2.1999 a 2.8.1999, přičemž den 28.2.1996 jakožto datum svého narození uváděl nejen při podání vysvětlení v řízení o zajištění, ale i před bulharskými orgány. Ze všech shora uvedených důvodů se pak správní orgán domníval, že pozdější data narození žalobce uváděl pouze s cílem dosáhnout svého zařazení mezi nezletilé (a tedy i zranitelné) osoby a vyhnout se tak předání do Bulharské republiky, která je státem příslušným k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou v této zemi žalobce dne 12.8.2016 podal, neboť, jak později žalobce při pohovoru, který s ním byl proveden dne 6.12.2016, uvedl, do Bulharska se nechce vrátit, neboť cílem jeho cesty je Itálie a *„už utratil spoustu peněz, aby se dostal až sem, a už mu nezbyly peníze, aby se znovu dostával z Bulharska do Itálie.“*

K dalšímu tvrzení žalobce, a sice že nemůže být přemístěn na území Bulharské republiky, neboť v této zemi dochází k zásadním nedostatkům v oblasti azylového řízení a přijímacích

podmínek, pak správní orgán uvedl, že Bulharská republika je právoplatným členem Evropské unie, k mučení, nelidskému zacházení apod. ve smyslu zákona o azylu v průběhu azylové procedury zde nedochází, státní moc zde dodržuje lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů. Bulharská republika ratifikuje a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad dodržováním těchto práv. Bulharská republika je považována za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, nýbrž i ostatními státy Evropské unie. Pokud by se během pobytu v této zemi nějaké problémy vyskytly, má žalobce možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné tamní orgány či instituce. Dle přesvědčení správního orgánu žalobci v Bulharské republice nelidské či ponižující zacházení ve smyslu zákona o azylu nehrozí a z tohoto pohledu ani není opodstatněný důvod k obavám žalobce z návratu do Bulharské republiky. Správní orgán připomněl, že na úrovni Evropské unie, ať již jejích jednotlivých výkonných orgánů nebo Evropského soudního dvora, či Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku, nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Bulharské republice, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie. Správní orgán pak odkázal na podrobné odůvodnění na stranách čtyři až šest napadeného rozhodnutí, kde se správní orgán podrobně zabýval tím, zda přemístění žalobce do Bulharské republiky není vyloučeno právě z důvodu existence systematických nedostatků, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Správní orgán na tomto místě odůvodnění napadeného rozhodnutí mimo jiné uvedl, že Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, jako nejvyšší orgán odpovědný za dohled nad dodržováním a naplňováním Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a Newyorského protokolu z roku 1967, vydal v lednu 2014 své stanovisko, ve kterém apeloval na členské státy úmluvy, aby nevracely zpět do Bulharska z důvodu nedostatků přijímacího systému ty žadatele o mezinárodní ochranu, kteří tam z důvodu pravidel dublinského řízení spadají. Již v dubnu roku 2014 však toto stanovisko Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky revidoval a shledal významné zlepšení podmínek i přístupu Bulharska k žadatelům o mezinárodní ochranu, které již nevyžaduje pozastavení návratů do tohoto členského státu Evropské unie. Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky pouze apeloval na členské státy, aby v souladu se svými povinnostmi prováděly individuální posuzování konkrétních případů navracených žadatelů, a to zejména ve vztahu ke zranitelným skupinám žadatelů. Od dubna 2014 již Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky žádné negativní stanovisko ve vztahu k realizaci návratů do Bulharské republiky požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharské republiky, nevydal. Správní orgán proto ve správním řízení posuzoval, zda žalobce není možno zařadit mezi zranitelné žadatele, pro jeho zařazení mezi zranitelné žadatele, jak odůvodnil v napadeném rozhodnutí, však žádné důvody neshledal. Žalobce v průběhu pohovoru dne 6.12.2016 uvedl, že ubytování v bulharských azylových zařízeních, do nichž byl umístěn, hodnotí jako normální, a že Bulharsko se rozhodl opustit z toho důvodu, že se chtěl dostat dál na západ, konkrétně do Itálie, kde má kamarády a bratrance.

Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem správní orgán navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V **replíce** žalobce setrval na tom, že přes podrobnou argumentaci žalovaného je spíše pravděpodobné, že datum jeho narození, z něž žalovaný vychází, je zkreslené. Žalobce poukázal na to, že to, že datum narození, z něž vycházel žalovaný a z něž nejprve vycházely i bulharské úřady, je zkreslené totožným způsobem, nemusí znamenat, že tvrzení žalobce o jeho skutečném věku je nehodnověrné. Ve skutečnosti mohlo dojít k předmětnému zkreslení totožnou dezinterpretací údajů, které žalobce při svém zajištění poskytl příslušným policejním orgánům v písemné formě, což je s ohledem na to, že žalobce je zvyklý používat pro písemné vyjadřování jazyk a písmo urdu, a nikoliv latinku, pravděpodobné. Ve skutečnosti je spíše neudržitelné to, že by žalobce začal účelově snižovat svůj věk až v zařízení pro zajištění cizinců po rozhodnutí o svém zajištění, tedy v době, když už mohl jen obtížně dosáhnout jiného způsobu nakládání se svojí osobou. Jako pravděpodobné se tedy jeví spíše to, že v nastalém zmatku a spěchu došlo k dezinterpretaci údajů poskytnutých žalobcem a jeho údaj o nižším věku je tak hodnověrný. V žádném případě pak nelze souhlasit s tím, že je nerozhodný i objektivní věk žalobce, jenž je podle lékařského vyšetření cca 18 let. Ačkoliv údaj přibližně 18 let sám o sobě nevylučuje možnost, že by případně mohl být žalobce i zletilý, je nepochybné, že takřka stoprocentně vylučuje to, že by žalobce byl narozen v roce 1996, z čehož žalovaný setrvale vychází.

Podstatou vyjádření žalovaného k samotnému žalobnímu bodu však bylo dle názoru žalobce především vypořádání otázky, která nebyla vypořádána v napadeném rozhodnutí, a tedy to, zda je žalobce nezletilou osobou, ačkoliv žalobce primárně nenamítal porušení článku 8 dublinského nařízení, nýbrž nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nevypořádání se s příslušnou otázkou. Žalobce připomněl rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8Afs 66/2008-71 ze dne 19.12.2008, v němž Nejvyšší správní soud uvedl: „*Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel uvedl konkrétní argumentaci směřující k vyvrácení citovaných odvolacích námitek ve vyjádření k žalobě a později v kasační stížnosti. Nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného v daňovém řízení však nemůže být dodatečně zhojen případným podrobnějším rozбором právní problematiky učiněným až v soudním řízení o přezkumu tohoto rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, č.j. 3 As 51/2003-58, www.nssoud.cz, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil tento závěr ve vztahu k odstranění nedostatku odůvodnění správního rozhodnutí v kasační stížnosti brojící proti rozhodnutí soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno jako nepřezkoumatelné).*“ Dodatečné vypořádání žalovaného s otázkou věku žalobce, které je podstatným obsahem vyjádření, tedy v žádném případě nemůže napravit absenci tohoto vypořádání v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Naopak lze konstatovat, že snaha žalovaného o vylíčení důvodů toho, proč žalobce nepovažuje za nezletilého, má vést k zastření skutečnosti, že v napadeném rozhodnutí relevantní skutečnosti, tedy rozporuplné údaje o jeho věku, jež byly ovšem žalovanému před vydáním rozhodnutí dobře známy, nejsou vůbec zmíněny, a už vůbec není vypořádáno to, jak na ně žalovaný nahlíží a jaký dle jeho názoru mají vztah k probíhajícímu dublinskému řízení završenému napadeným rozhodnutím.

Ve vztahu k existenci systémových nedostatků v bulharském azylovém řízení se žalovaný dle mínění žalobce nikterak nevypořádal s konkrétními námitkami, které žalobce ve své žalobě přednesl, ačkoliv v případě dublinského řízení je žalovaný povinen zkoumat možnost předání cizince ex offio, a nikoliv pouze přezkoumávat eventuální tvrzení cizince. Žalobce k tomu

připomněl, že předávání cizinců do Bulharska není v žádném případě zcela bezproblémovou agendou, na které by se shodly kompetentní instituce a soudy členských států schengenského systému. Existuje řada rozhodnutí a stanovisek, které takové předávání naopak odmítají právě pro existenci systematických nedostatků v souladu s článkem 3 odst. 2 dublinského nařízení. Za všechny připomněl např. rozsudek soudu v Haagu (anglicky překládáno jako Court of the Hague) z 13.5.2016 16/7663 a 16/7665 (jeho anglické shrnutí je dostupné např. na <http://www.asylumlawdatabase.eu/en/case-law/netherlands-%E2%80%93-court-hague-13-may-2016-167663-and-167665#content>), v němž se příslušný nizozemský soud vypořádal s obecnou přijatelností předání žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharska tak, že v případě, že by předání mělo vést k umístění žadatelů do zcela nevyhovujících azylových zařízení, nebo dokonce do detence, je takové předání v rozporu s článkem 3 odst. 2 dublinského nařízení, a tudíž pochopitelně i v rozporu s článkem 3 Úmluvy. Proto žalobce setrval na svém žalobním návrhu.

V souladu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „s. ř. s.“*), rozhodl soud bez jednání, neboť s tím účastníci shodně souhlasili. Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

Soud neshledal žalobu důvodnou.

Ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu stanoví, že *řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná*. Podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu *žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie*.

Čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení stanoví: *„Pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým [pozn: soud se dále přidrží přiléhavějšího a jiným jazykovým verzím lépe odpovídajícího označení „systémovým“] nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.“*

Konečně čl. 8 dublinského nařízení stanoví následující pravidla příslušnosti:

„1. Pokud je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, je příslušným členským státem ten členský stát, ve kterém se oprávněně nachází její rodinný příslušník nebo její sourozenec, pokud je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby. Je-li žadatelem vdaná či ženatá nezletilá osoba, jejíž manžel či manželka se nenacházejí oprávněně na území členských států, je příslušným

členským státem ten členský stát, v němž se oprávněně nachází otec, matka nebo jiný dospělý, jenž je za tuto nezletilou osobu zodpovědný podle práva nebo praxe dotyčného členského státu, nebo sourozenec.

2. Pokud je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, která má příbuzného, jenž se oprávněně nachází v jiném členském státě, a pokud se na základě posouzení jednotlivého případu dojde k závěru, že tento příbuzný se o ni může postarat, tento členský stát sloučí nezletilou osobu s jejím příbuzným a je příslušným členským státem za předpokladu, že je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby.

3. Pokud se rodinní příslušníci žadatele nebo jeho sourozenci nebo příbuzní uvedení v odstavcích 1 a 2 zdržují ve více než jednom členském státě, rozhodne se o příslušném členském státě s ohledem na nejlepší zájem nezletilé osoby bez doprovodu.

4. V případě, že není přítomen žádný rodinný příslušník, sourozenec nebo příbuzný uvedený v odstavcích 1 a 2, je příslušným členským státem ten členský stát, ve kterém nezletilá osoba bez doprovodu podala svou žádost o mezinárodní ochranu za předpokladu, že je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby. [...]“

První obsáhle formulovaná **námítka** žalobce se týkala toho, zda se žalovaný v napadeném rozhodnutí správně a přezkoumatelným způsobem vypořádal s tím, proč žalobce nepovažoval za nezletilého ve smyslu čl. 8 dublinského nařízení, přestože v rámci řízení vyvstaly pochybnosti o jeho věku. Datum narození, ze kterého žalovaný vycházel, mohlo dle žalující strany být výsledkem dezinterpretace údajů, které žalobce poskytl.

Vzhledem k tomu, že námitka směřovala do právního posouzení věci, soud jí nepřisvědčil. V napadeném rozhodnutí žalovaný postupně posuzoval, zda jsou či nejsou naplněna jednotlivá kritéria stanovující příslušnost, tj. aplikoval právní normy, přičemž vycházel z informací, které mu byly dostupné ze spisového materiálu. Čl. 8 dublinského nařízení se vztahuje k nezletilým osobám; aby byl aplikovatelný v právě posuzovaném případě, musel by i žalobce být nezletilý. Z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 25.11.2016, který je součástí správního spisu, se podává, že žalobce na přímou otázku ohledně svého data narození sám uvedl datum 28.2.1996 a stvrdil pravost tohoto údaje. Ze strany 6 úředního záznamu je patrné, že podání vysvětlení byl přítomen tlumočník – předmětné datum tedy bylo účastníkem vyřčeno a přetlumočeno, písemnou podobu arabských číslic mu dal až přítomný příslušník Policie ČR, který záznam vyhotovil. Dne 26.11.2016 žalobce uvedl při seznámení s vnitřním řádem ZZC Balková, že se narodil 28.2.1999. Následně dne 28.11.2016 podstoupil žalobce RTG vyšetření zápěstí, kdy podle nálezu „*skelet odpovídá věku cca 18 let*“. Dne 2.12.2016 žalobce prohlásil, že jeho správné datum narození je 02.08.1999. I v informaci o souhlasu s předáním, datované 9.12.2016 a zaslané bulharskými orgány, je však jako datum narození v bulharské evidenci uvedeno 28.2.1996. Proto je závěr o tom, že žalobce není nezletilý a čl. 8 dublinského nařízení na něj nelze aplikovat, dostatečně podložen a spekulace, že došlo – hned vícekrát – ke zmatku a dezinterpretaci, je nepravděpodobná. Po prostudování napadeného rozhodnutí v kontextu správního spisu tedy soud shledal, že první žalobní námitka není důvodná.

Druhá námitka směřovala k tomu, zda se žalovaný zabýval možnou nutností zařazení žalobce – vzhledem k jeho věku – mezi zranitelné osoby a individualizovaným posouzením možnosti jeho předání do Bulharska a nezatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Odkazoval přitom na zprávu Aida z října 2015 a na proměnlivé postoje Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, o něž opíral své tvrzení o problematičnosti bulharského azylového systému. **Třetí námitka** se vztahovala k existenci systémových nedostatků v azylovém řízení před bulharskými orgány, které představují překážku přemístění žalobce dle čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení. Žalobce odkázal na proměnlivý postoj Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a na zprávu Aida z října 2015, dále uvedl příklady takových systémových nedostatků ve sférách procesních práv, materiálních podmínek žadatelů o azyl a počáteční podpory integrace azylantů.

Soud zjistil, že formulace systémových nedostatků, jak je uvedena v žalobě, odpovídá znění zprávy AIDA Country Report: Bulgaria z října 2015, jejímž autorem je Bulharský helsinský výbor, konkrétně jejím str. 11-13. Ačkoliv si je soud vědom, že mezinárodní nevládní organizace upozorňují na situaci žadatelů o azyl v Bulharsku a na podmínky, jež panují v uprchlických centrech, přisvědčil žalovanému v tom, že v současné době neexistuje závazné stanovisko či rozhodnutí (ať již Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Soudního dvora Evropské unie nebo jejích jiných orgánů, nebo Evropského soudu pro lidská práva), které by státy vyzývalo k tomu, aby žadatele o azyl do Bulharska nepřemísťovaly.

Z judikatury Nejvyššího soudu vyplývá povinnost správního orgánu zabývat se (ne)existencí překážek spočívajících v systémových nedostatkách vždy, bez ohledu na zemi, do níž má být žadatel o azyl přemístěn (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.2.2015, č.j. 1Azs 248/2014-27). Žalovaný se případným naplněním podmínek čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, které by znemožňovaly navrácení žalobce do Bulharska za účelem posouzení jeho žádosti tamtéž, zabýval na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí. Zohlednil zejména dvě stanoviska Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z roku 2014. V prvním z nich (dostupné z: <http://www.refworld.org/docid/52c598354.html>) Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky shledal, že přemísťování žadatelů o azyl do Bulharska má být pozastaveno z důvodu systémových nedostatků v podmínkách přijetí a v azylových řízeních, dosahujících reálného nebezpečí nelidského či ponižujícího zacházení. Ve druhém (dostupné z: <http://www.refworld.org/docid/534cd85b4.html>) pak informoval, že všeobecné pozastavení dublinských transferů již není opodstatněné, avšak doporučil provádění individuálních hodnocení toho, zda přemístění není v rozporu s chráněnými právy jednotlivce, zejména pokud se jedná o žadatele, kteří mají zvláštní potřeby nebo jsou zranitelní. Otázka věku žalobce jakožto důvodu jeho zranitelnosti byla již zdejším soudem přezkoumána v kontextu předcházející žalobní námitky, kde soud došel k závěru, že je dostatečně podložený závěr žalovaného o žalobcově zletilosti. V nyní projednávané věci žalovaný vycházel dále z úředního záznamu o podání vysvětlení, z něžž plyne, že žalobce je zdravý muž a nebere žádné léky, tudíž není zranitelnou osobou. Takový závěr je dle mínění soudu odůvodněný. K totožnému závěru lze totiž dospět i na základě protokolu o pohovoru z 6. 12. 2016 (žalobce k otázce svého zdravotního stavu uvedl, že je zdravý a netrpí zdravotními problémy – viz str. 3 protokolu). Z toho vyplývá, že druhé námitce spočívající v absenci individualizovaného posouzení situace žadatele, resp. toho, zda je zranitelnou osobou, nelze přisvědčit, neboť tato otázka byla žalovaným, byť ve stručnosti, vypořádána přezkoumatelným způsobem. Vyplývá

z toho rovněž, že žalovaný naplnil i požadavky vznesené Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v revidujícím stanovisku z roku 2014. Je tedy na místě konstatovat, že na rozdíl od žalobcem citovaného úryvku z rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26.5.2016, č.j. 46Az 3/2016-32, zdejší soud v nyní projednávaném případě shledal, že došlo k individuálnímu posouzení žalobcovy situace.

Žalovaný rovněž učinil kroky k tomu, aby zjistil, jak funguje bulharský azylový systém. Výsledný dokument (nazvaný „Bulharsko. Informace OAMP. Azylový systém: Řízení o mezinárodní ochraně, azylová střediska, dublinský systém, počty žádostí o mezinárodní ochranu“), který tvoří součást správního spisu, je uvozen následovně: *„Tento dokument byl vypracován v souladu s Pokyny Evropské unie pro zpracování informací o zemích původu (2008) a Zprávou Podpůrného evropského azylového úřadu (EASO) k metodice informací o zemích původu (2012) v čase omezeném datem vydání [pozn.: tj. 24.10.2016] na základě uznávaných a relevantních veřejně dostupných informací, případně na základě informací získaných od dalších orgánů státní správy nebo partnerských úřadů členských států Evropské unie a přidružených států, zveřejněných či získaných do vypracování tohoto dokumentu. [...] Dokument obecně popisuje určitou situaci nebo problematiku a není vyčerpávající ve vztahu k žádné konkrétní žádosti v rámci dublinského řízení.“* Z informací tam obsažených žalovaný v napadeném rozhodnutí dovodil, že žalobce bude v případě návratu umístěn do azylového zařízení, neboť o jeho žádosti nebylo v Bulharsku ještě rozhodnuto. Žalovaný dále zohlednil, že mu jiné informace, naznačující závažné riziko hrozící navrátilivším se žadatelům o azyl, nejsou známy, a uzavřel, že *„[d]le přesvědčení správního orgánu ani výše jmenovanému nehrozí v Bulharské republice nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu.“*

Soud má proto za prokázané, že žalovaný se důsledně zabýval tím, zda situace v Bulharsku nezakládá důvod k aplikaci čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, shromáždil za tím účelem dostatek informací a posoudil možnost přemístění do Bulharska ve vztahu k žalobci jako konkrétnímu subjektu, tj. s ohledem na jeho individualizovanou situaci. Z těchto důvodů soud neshledal třetí žalobní námitku důvodnou.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : **Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.**

V Plzni dne 8.3.2017

Mgr. Jana Komínková
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová